

శ్రీః
శ్రీమతే రామానుజాయ నమః
శ్రీమతే నిగమాంతమహాదేశికాయ నమః

శ్రీకవితార్కికసింహస్య సర్వతంత్రస్వతంత్రస్య
శ్రీమద్వేంకటనాథస్య వేదాంతాచార్యస్య కృతిషు
యాదవాభ్యుదయే మహాకావ్యే

॥ ద్వావింశః సర్గః ॥

This document has been prepared by

Sunder Kidāmbi

with the blessings of

శ్రీ రంగరామానుజ మహాదేశికన్

His Holiness śrīmad āṇḍavan śrīraṅgam

శ్రీః
శ్రీమతే రామానుజాయ నమః
శ్రీమతే నిగమాంతమహాదేశికాయ నమః

॥ ద్వావింశః సర్గః ॥

శ్రీమాన్ వేంకటనాథార్యః కవితార్కికకేసరీ ।
వేదాంతాచార్యవర్యో మే సన్నిధత్తాం సదా హృది ॥

అథ దేవానివాపలాతాన్నరదేవానభాషత ।
దేవదానవసామాన్యదైవతం దేవకీసుతః ॥ 22.1 ॥

ఏష వః క్షాపతిః శాస్తి విధాతేవ ప్రజాపతీన్ ।
మహేంద్ర ఇవ ధర్మేణ సుధర్మామాస్థితః స్వయం ॥ 22.2 ॥

శేఖరీకృతభూభారః శేషత్వేన విభోః స్థితః ।
వేదయత్యయమార్యోఽపి మిత్రభూతానమిత్రజిత్ ॥ 22.3 ॥

వయం భవంతో యే చాన్యే మహాంతః సర్వ ఏవ తే ।
విశ్వగుప్తౌ జగత్కర్తౌ వినియుక్తౌ విభూతయః ॥ 22.4 ॥

తదస్మాభిరవస్థేయం ధర్మవర్తనీ శాశ్వతే ।
బిభృద్భిరనఘాదేశాద్వజ్రాదివ సముద్యతాత్ ॥ 22.5 ॥

ద్విషంతః ఖ్యాతనామానో నామశేషాస్తథాఽప్యసౌ ।
సముద్రవసనా విష్వక్ తామసైరవకుంతితా ॥ 22.6 ॥

అంసకస్తూరికా భూమిర్భవతాం బాహుశాలినాం ।
అజగుప్సాపదం న స్యాదసద్వృత్తిమలీమసా ॥ 22.7 ॥

శంకితప్రచయః శేషః శత్రూణాం శుష్కణామివ ।
ఆయతౌ సుఖమిచ్ఛద్భిర్న యుక్తః క్షంతుమీశ్వరైః ॥ 22.8 ॥

అతస్తాణాయ సాధూనాం దుష్కృతాం దమనం క్షమం ।
కడంకరీయరోధో హి కలమోత్సేధకారణం ॥ 22.9 ॥

పుష్కృతాం పాండరం ఛత్రం పుండరీకమివ శ్రియః ।
ధర్మోఽధర్మశ్చ నాన్యోఽస్తి రక్షణోపేక్షణే భువః ॥ 22.10 ॥

పూర్వపూర్వనరేంద్రాణాముచ్ఛిష్టమపి మేదినీ ।
సోమపీఠినయాద్రాహ్య స్వధర్మాధ్వరమాస్థితైః ॥ 22.11 ॥

అవివేకవిభావర్యాం ధర్మమార్గమపంకిలం ।
ద్రష్టుం దీప ఇవ న్యస్తో నాయకేన నయాగమః ॥ 22.12 ॥

అవలంబ్య జగద్ధాతుర్హస్తమాగమవిగ్రహం ।
స్వయముద్ధరతాత్మానం స్వైరం పాతాలపాతినం ॥ 22.13 ॥

వ్యసనాసారవేగానాం వారణం న ప్రకల్పతే ।
ఉపదేశైరనార్యాణాముత్తానచ్ఛత్రసన్నిభైః ॥ 22.14 ॥

పండితప్రహతేనైవ సత్పథేన సదోదితాః ।
విషమేషు స్థలంతోఽపి న దుర్గతిమవాప్స్యథ ॥ 22.15 ॥

భూపరిక్రమణాదన్య భవతామతిభాస్వతాం ।
తమసామివ శత్రూణాం నిరాసే కీదృశీ క్రియా ॥ 22.16 ॥

జిగీషూణాం చ యుష్మాకం న జేతవ్యపదే స్థితం ।
కౌరవైరనుకూలానాం విపాక్షైరివ కర్మణాం ॥ 22.17 ॥

అవరోధ్యాః స్వయం దక్షైరక్షిపద్భిరనేహసం ।
కరిణాం కర్ణడోలాభిః కంపితా ఇవ సంపదః ॥ 22.18 ॥

నీతిపద్ధతిరక్షోభ్యా భవద్భిరధిగమ్యతాం ।
నియతా స్వర్గసౌధస్య నిః శ్రేణిరివ శాశ్వతీ ॥ 22.19 ॥

ఖలత్కాగః సుహృత్ప్రాప్తిరీతీదం కవచద్వయం ।
వహధ్వం మంత్రదేహస్య భేదం పరిజిహీర్షవః ॥ 22.20 ॥

ధాతునామివ కోపేషు ప్రకృతీనామచేతసాం ।
పాతుమర్హథ పర్యాప్తం ప్రసాదనరసాయనం ॥ 22.21 ॥

అనీతిమదిరాం త్వక్త్వా లోభాదివిషదూషితాం ।
అగదంకారమాదద్ధ్వం ప్రజ్ఞాఽమృతమనుత్తమం ॥ 22.22 ॥

లులితాశేషసన్మార్గం లోకవేదవిరోధినం ।
పరిత్యజత దుర్మానం పాషండమతజీవితం ॥ 22.23 ॥

గుణశైలాగ్రమారోప్య శనైరాత్మానమాత్మనా ।
నిత్యశంకితవిభ్రంశం నిధ్యాయత శుభంయవః ॥ 22.24 ॥

త్రివిధాని విధేయాని సంపత్సు చ విపత్సు చ ।
కరణానీవ మిత్రాణి గోపాయత గుణగ్రహాత్ ॥ 22.25 ॥

అప్రశాంతేషు విస్తంభమతిశంకాం సుహృత్సు చ ।
నీతిసందంశినా ఋద్ధేః సముద్ధరత కంటకౌ ॥ 22.26 ॥

సపంచాంగేన మంత్రేణ నీతిమాహాత్మ్యనిర్విషాం ।
నియచ్ఛత నిజాంగేషు భుజంగీమివ సంపదం ॥ 22.27 ॥

అవధీరయతాధర్మ్యామర్థకామైకసాధికాం ।
నృశంసప్రేయసీం నీతిం నారీహృదయదారుణాం ॥ 22.28 ॥

ప్రమాదసప్తకం త్వక్త్వా ప్రబుధ్యోపాయసప్తకం ।
అంగసప్తకసంపత్త్యా జయత ద్వీపసప్తకం ॥ 22.29 ॥

అరాతిగణకూటస్థానాదౌ జయత దుర్జయాన్ |
అపదక్రోధలోభాదీనశేషార్థవిరోధినః || 22.30 ||

ఆంతరేణ బలేనైవ ద్వివిధాం వహత క్షమాం |
యస్య సత్త్వేఽప్యసత్త్వేఽపి గతార్థం షడ్విధం బలం || 22.31 ||

న శాపో నాభిచరణం న వహ్నిర్న విషం తథా |
నాస్త్రాణి న చ శస్త్రాణి యథా తీక్షణతమా క్షమా || 22.32 ||

విపక్షజాతిభాజోఽపి క్షుద్రాననపకుర్వతః |
సుపర్ణ ఇవ భూనాగానుపేక్షధ్వం తరస్వినః || 22.33 ||

కృపణాన్ క్షమమాణోఽపి మహాసత్త్వో న దైన్యభాక్ |
మృగేంద్ర ఇవ భిన్నేభః స్వదంష్ట్రాలేహినః ఖగాన్ || 22.34 ||

దేవానతిశయానానాం దైత్యదానవరక్షసాం |
వినిపాతనిదానాని స్వయమన్వీక్ష్వ సుఖ్యత || 22.35 ||

యశఃప్రాణహరాన్ ఘోరాన్ వ్యామోహవిషపాదపాన్ |
సమీక్షాశాణఘృష్టేన ద్యుత శాస్త్రేణ శస్త్రేణః || 22.36 ||

శ్రుతశాలిభిరుక్తాని దురుత్సేకజ్వరాతురాః |
అప్రియాణ్యపి పథ్యాని మా జిహాసత జాతుచిత్ || 22.37 ||

కలిసంధిసమాఘాతం త్యజంతః కర్మ కర్బురం |
సదసత్ప్రేక్షణే స్యాత సర్వతో దత్తదృష్టయః || 22.38 ||

పల్లవోపమకౌమారే ప్రసూనోపమయావనే |
స్థిరం ఫలముపాదద్ధ్వం జంగమే జీవితద్రుమే || 22.39 ||

మిషతాం మీలతాం వాఽపి ద్రుతం ధావతి జీవితే |
అనఘం తనుత క్షేమ్యమాంతరం ధనమక్షయం || 22.40 ||

అకాలనియతోచ్ఛాయమతిసూర్యేందుపావకం |
క్షాత్రం క్షపితజాడ్యం వః క్షమం తేజః సమేధితుం || 22.41 ||

అసంప్లావితసప్తాభిరత్రిలోకీతమోపహా |
అదిక్పూతసుధాలిప్తిర్యస్య కీర్తిః స కింప్రభుః || 22.42 ||

సుధాం సుమనసో యస్య స్వాదయంతి యశోమయీం |
స రాజా వృద్ధిమాప్నోతి క్షీయతే న చ కాలతః || 22.43 ||

త్యక్తసాంత్యేన కరినాన్విద్రావయత తేజసా |
అయసస్తాపసేకాభ్యామవస్థా కీదృశీ భవేత్ || 22.44 ||

ప్రసాధితదిశో యుష్మాన్ విముక్తాన్యమహీభృతః |
సంపదః ప్రతిపత్స్యంతే సరితః సాగరానివ || 22.45 ||

స ఏష పురతో యాతా ప్రాజ్ఞః పరిభృశన్ పథః |
సంకల్ప ఇవ యుష్మాకం సాత్యకిః సత్యవిక్రమః || 22.46 ||

పరివారేణ సంపన్నస్త్వక్తోశశ్చ కార్యతః |
నందకోఽయమనిస్త్రింశః సమ్మతో మమ శత్రుజిత్ || 22.47 ||

జైత్రం ధ్వజమివోదగ్రమేనమాహితలక్షణం |
అనుయాత దిశో జేతుమస్తవేదమివాపరం || 22.48 ||

వనసింహనయాధుష్టిర్మానతర్కక్రమాదపి |
పరస్పరపురస్కారాద్భవిత్రీ భవతామిహ || 22.49 ||

అపి యుష్మాభిరేతావదహంకారగ్రహోఽఙ్గిత్తైః |
అంగీకృతమముహ్యద్భిరాతురైరివ భోజనం || 22.50 ||

ఇతి సూక్తిసుధాం వీత్వా శౌరివక్త్రేందునిః సృతాం |
సహసా నరదేవాస్తే సౌమనస్యం ప్రపేదిరే || 22.51 ||

తదుక్తిం శుకవత్ సర్వే సంలపంతః పరస్పరం |
ప్రహర్షమదధుస్తస్య ప్రవిష్టా నీతిపంజరం || 22.52 ||

తృషితైరివ తే శ్రోత్తైః సంభూతశ్రుతిసౌరభాం |
పపుః ప్రియహితాం తస్య పరిశుద్ధాం సరస్వతీం || 22.53 ||

అసందేహవిపర్యాసామసంకీర్ణహితాహితాం |
త్రయీమివ గిరం తస్య మానయంతి స్మ తే నృపాః || 22.54 ||

అథ యాదవయూధేన సహితః సంయుగప్రియః |
సాత్యకిః ప్రచితోత్తంసః ప్రతస్థే భర్తురాజ్ఞయా || 22.55 ||

ధర్మగుప్తికృతాదేశః స మేనే మధువైరిణా |
అపృథక్త్వమివాపన్నమన్యదాయుధపంచకం || 22.56 ||

స్వకేతుకల్పనాపూర్వం నియుక్తం హరిణా స్వయం |
తమేవ తాదృశాకారం తమమన్యంత యాదవాః || 22.57 ||

స వీరః శాసనం భర్తుః శిరస్త్రాణమివోద్వహన్ |
అమన్యత జితప్రాయాః సహ దిక్పతిభిర్దిశః || 22.58 ||

పయోధిం తర్ణకపదం పర్వతం సికతామయం |
పాతాలం చ స్థలీపుష్టం ప్రైక్షతామితవిక్రమః || 22.59 ||

ప్రయాణపటహస్తస్య ప్రలయాంబుదడంబరః |
నూనమానర్తయామాస భువం సహ పయోధిభిః || 22.60 ||

ప్రయాంతీ పృతనా సద్యః ప్రణాదైర్ధ్యామపూరయత్ |
వైరివాసకసజ్జానాం గణైరప్సరసామపి || 22.61 ||

అధిరుహ్య రథం జైత్రం స బభౌ తార్క్ష్యసన్నిభం |
జిగీషితదిశాచక్రశ్చక్రపాణిరివాపరః || 22.62 ||

దివ్యదుందుభిఘోషేణ పుష్పవర్షేణ భూయసా |
అశరీరిజయోక్త్యా చ తేన జజ్ఞే జితం జగత్ || 22.63 ||

స విష్ణురివ విక్రాంత్యా బలిధ్వంసోద్యతో బలీ |
సుషువే త్రిషు లోకేషు కీర్తిం త్రిపథగామివ || 22.64 ||

తతో బుద్బుదఫేనాభైః ప్రచితాం ఛత్రచామరైః |
నినాయ పృతనాం ప్రాచీం గంగామివ భగీరథః || 22.65 ||

పృతనాసాగరౌఘన పాలయన్ సాగరాంబరాం |
వీరో వేతసవృత్తీనాం న భంగమభిసందధే || 22.66 ||

మహద్భిరపి తత్సైన్యే సంపతద్భిః సుహృద్బలైః |
న వృద్ధిరభవద్దృశ్యా వర్షతోయైరివాంబుధౌ || 22.67 ||

అశోభత పతాకాగైరగ్రహస్తైరనీకినీ |
నిర్దిశ్య గణయంతీవ జేతవ్యవిషయాన్నిజైః || 22.68 ||

తమీదివసయోస్తత్ర పృథివ్యాకాశయోరపి |
సమపద్యత తాదాత్మ్యం సైన్యరేణుసముత్థితం || 22.69 ||

అసూచీముఖభేద్యం తదచంద్రార్కప్రతిక్రియం ।
రురోధ ద్విషతాం దృష్టిం రజసా జనితం తమః ॥ 22.70 ॥

అప్రతీపమరుత్క్షిప్తః పరాగః ప్రసరన్ పురః ।
ఆసన్నవినిపాతానాం వైవర్ణ్యమదిశద్ద్విషాం ॥ 22.71 ॥

ధూమకంబలసాంద్రేణ రేణునా గగనస్థలీ ।
నమంతీం సైన్యభారేణ శనైరనుజగామ గాం ॥ 22.72 ॥

పృథివీం వర్ధయంతీవ పృతనా ఖండయంత్యపి ।
పరాగైః పూరయామాస ఖాతం సగరజన్మనాం ॥ 22.73 ॥

ధ్వజపల్లవితా సేనా శస్త్రపుష్పా పరాగిణీ ।
బభౌ చంచూర్యమాణేవ మృత్యోరుపవనస్థలీ ॥ 22.74 ॥

సా నూనమనుకుర్వాణా సింధుపత్న్యై సితాసితే ।
కుటిలప్రతికూలర్థి కూలంకషగతిర్యయౌ ॥ 22.75 ॥

విశ్వతః ప్రసృతిస్తస్యా బభూవ బహుపద్ధతేః ।
వాహబంధనకీలానామపర్యాప్తవనద్రుమా ॥ 22.76 ॥

అవిచ్ఛిన్నగుణాంశ్చక్రే నిస్తాసాన్నిజసేనయా ।
హారానివ భువః శుద్ధానగ్రహరాన్ పరార్పితాన్ ॥ 22.77 ॥

అనాశ్రమపదాసన్నామభీషితకృషీవలాం ।
అనైషీన్మహతీం సేనామవిరుంధాన గోపనీం ॥ 22.78 ॥

స్వదేశాదవిశేషేణ స్వీకృతే శత్రుమండలే ।
న యోధా జగృహుస్తత్ర కించిదస్వామిసమ్మతం ॥ 22.79 ॥

విహారాస్తస్య జన్యేషు విమతానేవ నిఘ్నతః |
సమం దదృశిరే దేవైస్తత్తజ్ఞానపదైరపి || 22.80 ||

అదీనసత్త్వః శత్రూణాం దీనసంరక్షణవ్రతీ |
అన్వకంపత ధాత్రీభిరుపనీతాన్ స్తనంధయాన్ || 22.81 ||

అదృష్టసైన్యరజసామబాణస్పర్శవేదినాం |
పశ్యన్ క్వచిదమిత్రాణాం స జిహ్రాయ పలాయనం || 22.82 ||

స మిథః శౌర్యసంఘర్షాదరాతీనభినిఘ్నతః |
పునరుద్ధీపయామాస సత్కారేణ గరీయసా || 22.83 ||

క్రోధపావకదీప్తానాం హేతీనాం యదుపుంగవాః |
విదధుస్తత్ర వైరిస్త్రీబాష్పతోయేన సేచనం || 22.84 ||

నిహతప్రతిమాతంగదంతత్సరుపరిష్కృతాన్ |
ద్విషతాం మౌలిశాణేషు ఖడ్గాన్ ముహురశాతయన్ || 22.85 ||

శస్త్రధారాధరైస్తత్ర విక్రమారణ్యబర్హిణీం |
విపులే భుజశ్చైలాగ్రే వీరశ్రియమనర్తయన్ || 22.86 ||

నియతం హేతయస్తేషాం నిపీతే వహ్నివారిణీ |
నిదధుః శత్రునారీణాం చిత్తేషు నయనేషు చ || 22.87 ||

అలభంత క్షణాత్తేషాం పురతః పరిపంథినః |
ధనుషా నమతా స్వర్గం వపుషా తు వసుంధరాం || 22.88 ||

గూర్జరాన్ పారశీకాంశ్చ ప్రాగేవ భృతకీకృతాన్ |
అపశ్చాత్పదవిన్యాసానకరోదగ్రయాయినః || 22.89 ||

మధ్యదేశం వశీకృత్య యోగీవ ప్రథమం మనః |
ప్రత్యంతబహిరక్షాణీ త్యాజితార్థాన్యథాకరోత్ || 22.90 ||

గృహీతచరమాంభోధీన్ గరుత్మానివ జగ్రసే |
ధన్వినస్తురగోపేతాన్ విముఖాన్ భుజగానివ || 22.91 ||

యదవస్తత్ర నిస్తాసా యవనైః స్తనయిత్సుభిః |
శైలా ఇవ దధుర్భీమాం శరవృష్టిముదీరితాం || 22.92 ||

రక్తచందనదిగ్ధాస్తే యశోభిః స్రగ్వీణస్తదా |
జయశ్రీపరిరంభార్థం నైపథ్యమివ భేజిరే || 22.93 ||

కపిచూషితతాలాభైః కృత్తైర్యవనమూర్ధభిః |
దదృశే కాలభృత్యానాం దత్తపిండేవ మేదినీ || 22.94 ||

పీతే యవనసైన్యాభౌ తతోపబడబాగ్నినా |
శకాద్యాః శరణం జగ్ముః శంకాతంకేన సాత్యకిం || 22.95 ||

ప్రవాలపల్లవాస్తీర్ణాం రత్నపుష్పౌఘకర్బురాం |
విహరపదవీం మేనే వేలామపరవారిధేః || 22.96 ||

ప్రచేతసాఽపి దుష్పాపైః ప్రవాలమణిమౌక్తికైః |
తం పోతవణిజస్తత్ర ప్రభూతైః పర్యతోషయన్ || 22.97 ||

నిర్ధూతనిగమాంస్తత్ర నైగమానపరాంతజాన్ |
స వైద్య ఇవ దుర్వ్యాధీన్ దుర్జయానజయద్విభుః || 22.98 ||

విహరన్ వారుణీభాజా స వీరో విజయశ్రియా |
బభూవ బర్బరస్త్రీణాం పరిదేవనదేశికః || 22.99 ||

ఉదనహ్యంత వార్షేయాః కుంతలాన్ సమరశ్లథాన్ |
ప్రవాలైరపరాంభోధేరాంత్రైరివ సముద్భృతైః || 22.100 ||

తతో విలులితమ్లేచ్ఛః పశ్చిమోదధివేలయా |
అనిలప్రేయసీమాశామమనుష్యపదం యయౌ || 22.101 ||

హరీత హరితైః తత్ర మహార్హైర్మణిరాశిభిః |
గృహీతైరన్వగృహ్యంత తేన పోతోపజీవినః || 22.102 ||

పశ్చిమాం దిశమాక్రమ్య ప్రాజ్ఞుఖం రథమాస్థితం |
విపరీతగతిం సూర్యముదీచ్యాస్తమజానత || 22.103 ||

స కృష్ణవర్త్మవిహృతిర్యుగాంత ఇవ సంయుగే |
అమిత్రలోకమదహద్ధీప్తహేతిగణోల్బణః || 22.104 ||

అనభ్రవిద్యుత్ప్రతిమాః సాయకాస్తస్య ధన్వినః |
అభవన్ హూణనారీణామశ్రువర్షపురః సరాః || 22.105 ||

ద్విషతో దేవదృశ్యేషు రణరంగేషు దీవ్యతః |
తాండవం గ్రాహయామాస నిపాతితశిరోధరాన్ || 22.106 ||

అపరస్పరసాపేక్షానతూణీరప్రకాశకాన్ |
అశంసత్ప్రతియోధానప్యవధీరితజీవితాన్ || 22.107 ||

మహంతో మండలం చేరుర్మధ్యేప్రతిబలం ద్విపాః |
ప్రలయోదన్వదావర్తే భ్రమంత ఇవ పర్వతాః || 22.108 ||

తత్ర సైన్యరజశ్చక్రే ప్రతీచీరపి వాహినీః |
అసమాహిత బుద్ధీనాం చిత్తవృత్తీరివావిలాః || 22.109 ||

త్రాసముక్తం పునస్తత్ర సింధుకాంభోజయోషితాం ।
అశ్రుబిందుభిరాబంధి మౌక్తికస్తనమండనం ॥ 22.110 ॥

అకృష్టపచ్యఘుస్పృణామచ్ఛిన్నోఘమహాపగాం ।
అఘర్మగ్లపితారణ్యామనఘాం భువమన్వభూత్ ॥ 22.111 ॥

అశ్వీయఋరనిష్పిష్టభూధరక్షోదభూయసా ।
రాజవీధీసమాం చక్రే రజసా వాలుకాం నదీం ॥ 22.112 ॥

గ్రామణేరివ తైస్తస్య సైనికైరవరోధితాః ।
స్త్రీయః పురుషధర్మాణః స్త్రీత్వమేవోపలంభితాః ॥ 22.113 ॥

బలేన మహతాఽఽస్కంద్య మైనాకపితరం గిరిం ।
ప్రలయోదన్వదారోహమాకాలికమలంభయత్ ॥ 22.114 ॥

సమాజమివ శైలానాం విశ్వరూపమివ ప్రభుం ।
ఉత్తంభనమివ వ్యోమ్నః స నిదధ్యో సకౌతుకం ॥ 22.115 ॥

శ్వశురం భూతనాథస్య స్కందమాతామహం గిరిం ।
ప్రసూతిం సర్వరత్నానాం పృథివీధేనుతర్ణకం ॥ 22.116 ॥

గృహీతాస్త్యాజితత్రాసా మేనాపతివనౌకసః ।
మార్గమాదిదిశుస్తస్య వహ్నిరివ సమీరణాః ॥ 22.117 ॥

తమారుహ్య నిరైక్షంత జిఘృక్షంత ఇవాంధకాః ।
వికల్పితరవీంద్వగ్నీన్ మేరుకైలాసమందరాన్ ॥ 22.118 ॥

దదర్శ గగనం తత్ర దివాఽపి వ్యక్తతారకం ।
గౌరీహరమణిప్రఖ్యైర్గంగానిర్ఘరశీకరైః ॥ 22.119 ॥

సుభగాం కిన్నరీణాం చ స్వగుణామోదమేదురాం ।
గీతిం నిశామయామాస గజశార్దూలకర్షణీం ॥ 22.120 ॥

గుహాసు యమినాం మేనే సైన్యఘోషమశృణ్వతాం ।
శృణ్వతామపి సింహానాం సమం సామినిమీలనం ॥ 22.121 ॥

అపశ్యత్తత్ర దూరస్థమంతికస్థమివోన్ముఖః ।
కైలాసం కిన్నరేంద్రస్య కీర్తికందమివోత్థితం ॥ 22.122 ॥

చమరాన్ సింహశాబాంశ్చ గంధనాభిమృగానపి ।
జగృహుస్తత్ర వార్హ్యయాః ప్రియాసంప్రీణనార్థినః ॥ 22.123 ॥

గుంజాహారభృతః శ్యామా బర్హోల్లాసితకుంతలాః ।
ప్రవాలవసనాః ప్రేక్ష్య జహసుః శబరాంగనాః ॥ 22.124 ॥

శిఖరాంసపరిష్కారైః సైన్యద్విపమదైర్భభౌ ।
కల్కితః క్షాభృతాం నాథః కస్తూరీస్థాసకైరివ ॥ 22.125 ॥

శ్రుత్వా గిరిగుహానూక్తం తత్యైన్యగజగర్జితం ।
అపి సింహాః పలాయంత వన్యద్విరదభేదినః ॥ 22.126 ॥

ప్రదీప్తరత్నశిరసం ప్రాలేయపరిపాండురం ।
ప్రదక్షిణం వ్యతీయాయ శేషయిత్వా మహీధరం ॥ 22.127 ॥

అథ కస్తూరికామోద్దైరధివాసితభూధరాన్ ।
యశసాఽఽవాస్య నేపాలాన్ యదువీరః స్వదేశయత్ ॥ 22.128 ॥

పర్వతేంద్రప్రతినిధీన్ ప్రాగుత్తరమహీధరాన్ ।
సుప్రతీకవిషాణాగ్రైరవైక్షత గవాక్షితాన్ ॥ 22.129 ॥

ద్వీపపర్వతదుర్గేషు ద్వీపసింహానిభాన్ ద్వీషః |
సంగ్రామమృగయాస్థాయీ జగ్రాహ చ జఘాన చ || 22.130 ||

ప్రభంజన ఇవాంభోదాన్ పక్షీంద్ర ఇవ పన్నగాన్ |
ప్రాచ్యాన్ ప్రచ్యావయామాస పంచవక్త ఇవ ద్వీపాన్ || 22.131 ||

శోషితప్రాచ్యజలధిః శౌర్యబాడబవహ్నినా |
ససర్జ తద్వధూచిత్తేష్వశోష్యం శోకవారిధిం || 22.132 ||

యదూనాం హేతయస్తత్ర శత్రుశోణితపాటలాః |
ప్రతాపజ్వలనజ్వాలాసంపదం ప్రతిపేదిరే || 22.133 ||

కృపాణికాభిః కుకురాః కంపితాభిరకంపయన్ |
ద్వీషతాం తద్వధూనాం చ చిత్తదక్షిణలోచనే || 22.134 ||

విజప్తలర్యాదవాస్తత్ర విబుధస్త్రీవరప్రదాః |
శరాణాం లక్షదాతారః శత్రుసమ్మతవిక్రమాః || 22.135 ||

యాదవాస్తత్ర శత్రూణాం కృత్తేషుం నూనమప్రతీన్ |
ఆశాతధన్వా దృశ్యేషు శిరోజాలేషు సాయకాన్ || 22.136 ||

విక్రమప్రభవే తేషాం విజయశ్రీస్వయంవరే |
వందికృత్యం ద్వీషశ్చక్రురప్సరోభిః స్వయంవృతాః || 22.137 ||

రమాపతిపదోత్పన్నాం రత్నాకరపతింవరాం |
పుణ్యాం సరితమాసీదత్పురభిన్నౌలిమాలికాం || 22.138 ||

స మేనే జాహ్నవీం యాంతీమర్థమేకమివార్ణవం |
ప్రవాహైర్బహుధా భిన్నైర్భాషాభిరివ భారతీం || 22.139 ||

కృపాణధారాతీర్థేన శోధయిత్వా కృతాగసః |
త్రిదివం ప్రాపయామాస వంగాంస్త్రీపథగాంతరే || 22.140 ||

విక్షిపన్ భువి నిస్త్రీంశో వక్త్రపుష్పాణి వైరిణాం |
రణరంగనటస్యాస్య సూత్రధార ఇవాభవత్ || 22.141 ||

సైన్యదంతిమదోపేతైః శత్రుస్త్రీబాష్పకజ్జలైః |
గంగాం రవిసుతాం చక్రే యశసా తాం చ తన్మయాం || 22.142 ||

ఆత్తసారా ద్విషస్తత్ర ముక్తాస్తేన మహీయసా |
అదృశ్యంత యథాపూర్వం దంతిభుక్తకపిత్థవత్ || 22.143 ||

పుథువీచిగణాం తీర్త్వా పృథివీసహజాం నదీం |
బాధితాశేషగౌడేన బలేనార్ణవమాద్రవత్ || 22.144 ||

అలభంత మహీపాలాః పురతస్తస్య నిర్భయాః |
నతేన ధనుషా నాకం వపుషా చ వసుంధరాం || 22.145 ||

విశంతో వాహినీం తస్య త్రిస్తోతసమివాపరాం |
త్రిదివం ప్రత్యపద్యంత ప్రతియోధా నిరాగసః || 22.146 ||

కుటిలాన్ ప్రగుణీకృత్య స్వనామాక్షరభూషితాన్ |
జంగమాన్ దర్శయామాస జయస్తంభాన్ మహీతలే || 22.147 ||

శాలీనివ సతస్త్రాతుం తత్ర తత్ర ప్రరోహతః |
యవసౌఘనిభాన్యాప్యానుజ్ఞహార యదూద్వహాః || 22.148 ||

ప్రతాపాగ్నిం పురస్కృత్య భూయః సాగరవాససః |
వేలావలయసంపన్నం కరం జగ్రాహ తత్ర సః || 22.149 ||

పురందరసమః పూర్వం జిత్యా పౌరందరీం దిశం ।
దీక్షితః సత్పురిత్రాణే దక్షిణాభిముఖోఽభవత్ ॥ 22.150 ॥

ఉపదీకృత్య సర్వస్వముపసన్నయదూద్యహాః ।
ప్రాచీమవికలామృద్ధిముత్యలాః ప్రతిపేదిరే ॥ 22.151 ॥

ప్రహితానథ కాలింగైః పంథానముపరుంధతః ।
రురోధ సింహనాదేన యదుసింహః స సింధురాన్ ॥ 22.152 ॥

స తాన్ గైరికరక్తాంగాన్ సప్తధా స్రుతనిర్లరాన్ ।
జంగమానివ వింధ్యాదీన్ జగృహే గంధహస్తినః ॥ 22.153 ॥

ప్రతియుధ్య పరిశ్రాంతాన్ గృహీత్వా గజయోధినః ।
చక్రలింగధరాంశ్చక్రే కాలింగాన్ కింకరీకృతాన్ ॥ 22.154 ॥

స తేషామపి సామంతానాపూతాన్వింధ్యదుర్గతః ।
దక్షాన్ ద్విరదశిక్షాయాం చక్రే నిజనిషాదిసాత్ ॥ 22.155 ॥

వైరివారణమూర్ధన్యైర్మౌక్తికైర్లాజతాం గతైః ।
రణాగ్నిర్దర్శయామాస పూర్ణాం తేన జయశ్రియం ॥ 22.156 ॥

దారితద్విరదాంస్తత్ర సింహానివ మహాజవాన్ ।
ననంద స్వభటాన్ దృష్ట్వా నఖరశ్రితమౌక్తికాన్ ॥ 22.157 ॥

విపక్షాన్ భూభృతస్తత్ర కుర్వతా నిర్విచేష్టితాన్ ।
దేవో హరిహయస్తేన ద్విరూపత్వమివాన్వభూత్ ॥ 22.158 ॥

అపర్యుషితపానీయామనఘస్రోతసం శుభాం ।
గంగామివ విభక్తాంగీం ప్రాప గోదావరీం తతః ॥ 22.159 ॥

అశాలీనమనస్త్యేఽపి స్వాశ్రితత్రాణమిచ్ఛతాం ।
ఆంధ్రాణామాత్మదాతృణాం దదావభయదక్షిణాం ॥ 22.160 ॥

పతిరక్షణతుష్టానాం స్వగుణగ్రథితాక్షరైః ।
ఆంధ్రేశ్వరపురంధ్రీణాం సంగీతైః ప్రత్యనందత ॥ 22.161 ॥

ఆద్యం ద్రుమిడదేశానాం తుండీరమథ మండలం ।
వివేశ భూషితం యూపైర్వేధసో వాజిమేధికైః ॥ 22.162 ॥

క్షిప్తదోషః స తం దేశం క్షీరసింధుగుణాధికం ।
శుద్ధధర్మపరిష్కారం శ్వేతద్వీపమమన్యత ॥ 22.163 ॥

పరిత్యక్తపథాంస్తత్ర స కాంచీకటకత్యజః ।
ఆహూయ స్థాపయామాస ధర్మాన్ ధర్మధురంధరః ॥ 22.164 ॥

ప్రలోభయంతీం లలితైస్తతః ప్రథమలక్ష్మితైః ।
దర్శనీయేషు చోలేషు దిదృక్షామన్వవర్తత ॥ 22.165 ॥

అథ కన్యాం కవేరస్య దదర్శ కనకాశ్రితాం ।
అపదిష్టనదీరూపామమృతస్యేవ దేవతాం ॥ 22.166 ॥

ఉదారలహరీలాస్యాం లలితావర్తరాసికాం ।
రసికః ప్రైక్షత నదీం రంగపర్యంతనర్తకీం ॥ 22.167 ॥

రథసేతునిరుద్ధా సా రత్నాకరమనోరథాత్ ।
అవరుహ్య జగామేవ సహ్యాస్య పితురంతికం ॥ 22.168 ॥

దక్షిణాపథగంగాయాః స తస్యా దివ్యసంపదః ।
దదౌ రవిసుతాశ్లేషం దానవర్షేణ దంతినాం ॥ 22.169 ॥

జననీమివ తాం లక్ష్మ్యాః పాథోనిధిపతివ్రతాం ।
నియమైరుచితైర్భేజే నిగమఖ్యాతవైభవాం ॥ 22.170 ॥

యశోభిః సహ చోలానామిక్షునిష్యందసంనిభం ।
పయః సహ్యపయస్విన్యాః పపుర్యాదవయూథపాః ॥ 22.171 ॥

జహసుర్జాగరూకాస్తే జంఘాలగుణశాలినాం ।
దృష్ట్వా ద్రమిడయోధానామవస్కందమనోరథం ॥ 22.172 ॥

త్రివిష్టపనిభాంస్తత్ర దృష్ట్వా జనపదాన్ బహూన్ ।
అచమత్కారమన్యేషు భూమిభాగేష్వధత్త సః ॥ 22.173 ॥

తత్ర దర్పమమిత్రాణాం మిత్రాణామపి సాధ్వసం ।
అఖండయదపర్యాయాదత్యాఖండలవిక్రమః ॥ 22.174 ॥

రంగమాత్మభువస్తత్ర రమ్యనిర్మాణమాతృకాం ।
అనంతపీఠికారూఢమభ్యర్చ్య ముదితో యయౌ ॥ 22.175 ॥

దివాఽపి దీపసాపేక్షం గహనం సంశ్రితాన్ గజైః ।
స చోరాంశ్చార్థయామాస చోలపాండ్యోపఘాతినః ॥ 22.176 ॥

రమ్యపత్తనసంబాధాం రత్నసైకతశోభినీం ।
వ్యలోకయత సంప్రీతో వేలావిపినపద్ధతిం ॥ 22.177 ॥

మైనాకమహసా దీప్తం సేతుసీమంతితోదకం ।
దమితం రఘువీరేణ దదర్శాభిం స దక్షిణం ॥ 22.178 ॥

పరిఖాం ప్రేక్ష్య లంకాయాః పయోధిం ప్రజహర్ష సః ।
తారాభూషితదేహస్య త్రిదివస్యేవ దర్పణం ॥ 22.179 ॥

సహసోత్పతతాం తత్ర ధన్వినో లఘువిక్రమాః |
ఉదధిం దంతినక్రాణాం కుంభరత్నైరపూరయన్ || 22.180 ||

గగనం చ నిరాలంబమగాధం చ మహోదధిం |
వీక్ష్య తే బహ్వామన్యంత హనూమంతం గతాగతం || 22.181 ||

స భేజే సరితాం పత్యుః పులినం వృష్టిపుంగవః |
ఆసీదవిధవా గంగా ప్రసన్నే యత్ర రాఘవే || 22.182 ||

వ్యలోకత చ విస్మేరో లంకాగోపురముత్తరం |
రఘువీరశరవ్రాతపరికల్పితజాలకం || 22.183 ||

పరిభూతరవస్తస్య సైన్యఘోషేణ సాగరః |
అధికం క్షోభమాపన్నస్తాసభిన్న ఇవాభవత్ || 22.184 ||

తమాలాన్ ప్రతిమాతంగత్రాసాదాలానమండలాన్ |
మమృదుర్నూనమావార్య మదాంధా గంధసింధురాః || 22.185 ||

నలసేతుం తతో నీత్వా దృష్టముక్తానదీముఖః |
వీరో విశ్రమయామాస దుర్నివారాం వరూధినీం || 22.186 ||

కృతవ్యావర్తనాస్తత్ర కేతకీరేణురూషితాః |
ద్విషః స్కంధాంశ్చ దుధువుర్హయాస్తుములహేషితాః || 22.187 ||

ధనుషా శార్ఙ్గభీమేన సామివిష్ఫారితేన సః |
లఙ్ఘితోదధిఘోషేణ లంకాద్వీపమకంపయత్ || 22.188 ||

ప్రతాపదూతవశగాః ప్రాజ్యరత్నోపహారిణః |
అజీవన్ యదుసింహస్య పాదమాశ్రిత్య సింహలాః || 22.189 ||

మహతీముపదాం తేషాం ద్విపరత్నాదిశాలినీం ।
స సంగృహ్య పునశ్చక్రే న మనః సేతుబంధనే ॥ 22.190 ॥

ద్విరదాన్ సింహలేంద్రస్య ద్విచతుర్దంతశోభినః ।
పోతభూతాంస్త్రికూటస్య పోతానీతానమన్యత ॥ 22.191 ॥

యశోరత్నాకరస్తస్య బభౌ పాండ్యసమర్పితైః ।
సైన్యకంచుకపర్యాప్తైర్ముక్తాపులినమండలైః ॥ 22.192 ॥

సోమవంశభువాం తత్ర భూభృతాం యదుపుంగవః ।
సయూధ్యభావముద్భావ్య శంకాజ్వరమపానుదత్ ॥ 22.193 ॥

స మారుతి పదన్యాసాదంచితాగ్రామధిత్యకాం ।
ప్రభుః ప్రదక్షిణీచక్రే మహేంద్రస్య మహీభృతః ॥ 22.194 ॥

ఉపభుక్తా బభౌ తేన మలయస్య వనస్థలీ ।
సైన్యసమ్మర్దసంభూతైరేలాచందనసౌరభైః ॥ 22.195 ॥

పతగేంద్రధ్వజత్రాసాద్భ్రష్టకుండలితాత్మనాం ।
జగృహుర్యాదవాస్తత్ర ఫణారత్నాని భోగినాం ॥ 22.196 ॥

పుతనాం తస్య సంప్రేక్ష్య పృషద్భావితసాగరాం ।
మానమాత్మని తత్యాజ మలయాశ్రమతాపసః ॥ 22.197 ॥

మరుతస్తత్ర నాగానాం మృదితైలాసుగంధయః ।
చందనద్రుమసక్తానాం ప్రీతికోపకృతోఽభవన్ ॥ 22.198 ॥

పటీరస్కంధవిషయాస్తత్ర తేషాం భుజంగమాః ।
అభజంత ఫణారత్నైరవాతక్షోభదీపతాం ॥ 22.199 ॥

ముక్తాభరణభూయిష్ఠా రత్నచందనరంజితా |
చకాశే యాదవీ సేనా సతారేవ పితృప్రసూః || 22.200 ||

నిదాఘమివ పర్జన్యో నిరాసే సాత్యకిః పరం |
ప్రయుక్తైరగ్రతో నాగైః ప్రావృషేణ్యైరివాంబుదైః || 22.201 ||

యుగపత్ప్రత్యవిధ్యంత యుద్ధే తస్య శరైర్ద్విషః |
అపాంగైశ్చ సురస్త్రీణామసితోత్పలమేచకైః || 22.202 ||

శస్త్రకేలిం పరిత్యజ్య స్వకాంతాకేశ భంగురాం |
జగృహుః కేరలాస్తత్ర జైత్రమస్తమివాంజలిం || 22.203 ||

అదూరావస్థితో రామస్తత్ర వృష్ణివరూఢినీం |
శశంకే విస్మయావిధ్ధః సప్తార్ణవసమాహృతిం || 22.204 ||

భుగ్నభాగస్తతః సహ్యస్తదాక్రమణయంత్రితః |
ప్రణీనంసురివాబోధి పర్యస్తశకటోపమః || 22.205 ||

అగ్రస్కంధేన గోకర్ణం మహేంద్రమపి మూలతః |
అవస్కంద్య యదుశ్రేష్ఠః స్కంధావారం న్యవీవిశత్ || 22.206 ||

జిత్వా సహ్యశ్రితం వీరో జామదగ్న్య ఇవాపరః |
దూరముత్సారయామాస ద్విషద్బలమహార్ణవం || 22.207 ||

చారుచందనసంపన్నాం శైలస్తనమనోహరాం |
బుభుజే దక్షిణామాశాం మౌక్తికాకరమేఖలాం || 22.208 ||

తత్ర వేలానిలోద్ధాతరాజతాలరవాన్వితం |
స్వర్గీతం స్వాదు శుశ్రావ భుజంగస్త్రీముఖోదితం || 22.209 ||

చోలకేరలపాండ్యానాం పశ్యన్ననుగతిం ప్రభుః |
చకార పునరాధానం ధర్మ్యం హుతభుజామివ || 22.210 ||

కాలదృష్టికరాలాభిరుల్కాభిరివ హేతిభిః |
దుర్మదద్విరదోదగ్రాన్ త్రాసయామాస తౌలువాన్ || 22.211 ||

ఖేటకర్పరగూఢాంగాన్ కీలయిత్వా శరైర్ద్విషః |
స్థలకూర్మైరివాకీర్ణం చకార రణభూతలం || 22.212 ||

శరైరభ్యర్చితాస్తేన కోంకణాః సమరాంగణే |
పుష్పవృష్టిభిరానర్చుస్తమేవ త్రిదశీకృతాః || 22.213 ||

కుపితాః కోంకణస్త్రీణాం గండూషమధుగర్భితాన్ |
బభంజరమితామోదాన్ వకులాన్ వృష్టికుంజరాః || 22.214 ||

ప్రమాదానివ తాన్ సప్త దేశానతిపతన్ ప్రభుః |
స మమర్ద మహారాష్ట్రం సైన్యదక్షిణభాగతః || 22.215 ||

అపశ్యదృశ్యమూకాంతే శేషమౌలిమణిప్రభాం |
రామసాయకరంధ్రేణ నిః సరంతీం నభః స్ప్రశం || 22.216 ||

కామక్రోధావివాస్కంద్య సహ్యవింధ్యౌ సమాహితః |
విజిగ్మే విషమాంస్తత్ర విషయాన్ సత్త్వమాస్థితః || 22.217 ||

చాపఘోషేణ నిర్భిన్నచక్రవాలాద్రిసంధినా |
కుంజలీనాన్ ద్విషస్తత్ర దివాభీతానభేషయత్ || 22.218 ||

అవంధ్యతపసా వింధ్యః స్తంభితః కుంభజన్మనా |
యదుప్రుంగవమాతంగైర్వర్ధమాన ఇవాభవత్ || 22.219 ||

సూర్యరోధితరుచ్ఛన్నామసూర్యంపశ్యవీచికాం ।
సోమవంశ్యాః సుధాం తత్ర పపుః సోమసముద్భవాం ॥ 22.220 ॥

తేషాం విహరతాం తత్ర శింజినీబద్ధరావణాం ।
కార్తవీర్యజలక్రీడాం కథయంతి స్మ తాపసాః ॥ 22.221 ॥

నగరీం హేహయేంద్రస్య కారార్పితదశాననాం ।
నలాదీనాం చ శిథిలాం సనిర్వేదమదర్శయన్ ॥ 22.222 ॥

రథవాజిపదక్షుణ్ణవింధ్యమస్తకరేణుభిః ।
రేవామాచామయామాస రిపుస్త్రీబాష్పవర్ధితాం ॥ 22.223 ॥

వవృధే సమరస్తత్ర సుభగస్వర్గసంక్రమః ।
సిద్ధగంధర్వయూథానాం చిత్తతాండవదేశికః ॥ 22.224 ॥

స్ఫులింగైః ఖడ్గనిష్పిష్టదంతదంభోలిసంభవైః ।
ఆసీద్ద్విరదమేఘానామచిరద్యుతికల్పనా ॥ 22.225 ॥

సవ్యాలమృగసంక్రీర్ణా రమ్యతుంగరథద్రుమా ।
విససర్ప చమూస్తత్ర వింధ్యవన్యేవ జంగమా ॥ 22.226 ॥

తాలద్వయసజంఘాగ్ర్యాః కుంభైరుత్తంభితాంబరాః ।
గర్జితైస్తాసయామాసుర్గజా వనమతంగజాన్ ॥ 22.227 ॥

బలయంత్రణయా తత్ర గృహీతైర్విపినద్వితైః ।
వ్యవర్థయత తాం సేనాం వింధ్యపాదైరివోన్నతైః ॥ 22.228 ॥

యూధైర్ద్విరదశైలానాం కనత్కదలికావనైః ।
అంతరం పూరయామాస వింధ్యనీహారభూభృతోః ॥ 22.229 ॥

అరాతివనితానేత్తైరశ్రుధారాధరైరిమాం ।
వీరో వసుమతీమిత్రం విదధే దేవమాతృకాం ॥ 22.230 ॥

ధర్మయాపనిభైస్తస్య జయస్తంభైః సమంతతః ।
ప్రరూఢాద్భుతరోమాంచా ప్రత్యభాసత మేదినీ ॥ 22.231 ॥

జితాశేష విపక్షస్య బద్ధముక్తావభాసినీ ।
అభవత్కృభాం తస్య కీర్తిః శ్రవణభూషణం ॥ 22.232 ॥

ఇతి గ్రాహ్యకరాశ్చక్రే హరితో హరితోషకృత్ ।
వీరః సురభిణా స్వేన యశసాఽఽవాసితాంబరాః ॥ 22.233 ॥

హృతసర్వస్వదీనానాం వ్రీడామపనుదన్నివ ।
అదిశత్ క్షౌమమాశానాం యశోభిర్హంసలక్షణైః ॥ 22.234 ॥

స చక్రవత్ పరిక్రమ్య క్షమాచక్రమరిందమః ।
క్షపయిత్వా రిపూన్ సర్వాన్ శౌరిపార్శ్వం పునర్యయౌ ॥ 22.235 ॥

సైన్యసింధుపథస్తస్య స్థలీశేషితకంటకః ।
విదధే విస్మయోన్నిద్రప్రీతికంటకితాం భువం ॥ 22.236 ॥

తమేవమఖిలామాశాం పరిక్రమ్యోదయస్థితం ।
ప్రద్యోతనసమం పౌరాః ప్రహృష్టాః ప్రత్యుపాసత ॥ 22.237 ॥

సైన్యఘోషసమాహూతౌ తతో హరిహాలాయుధౌ ।
తమభ్యాజగ్మతుర్ధూరాదుగ్రసేనపురోగమౌ ॥ 22.238 ॥

దదృశే సాత్యకిస్తత్ర రామముఖ్యైః సరాజకః ।
అన్వైః సహ దిశాపాలైరాఖండల ఇవాపరః ॥ 22.239 ॥

అభివంద్య స తాన్ వంద్యానభివ్యక్తపరాక్రమః |
తదనుష్ఠవభావేన ప్రావిశద్ద్వారకాం పురీం || 22.240 ||

ప్రస్థితౌ పరిమేయాని పశ్చాదుపచితాని సా |
జగ్రసే యదుసైన్యాని జగంతీవ హరేస్తనుః || 22.241 ||

అష్టాసు దిక్షు విభవైరుపసంగృహీతైః
యక్షాస్పదప్రహసనీ యదురాజధానీ |
సత్యానుభావవసుదేవసుతప్రసత్త్యై
సంభూతదిక్పతివిభూతిరివాబభాసే || 22.242 ||

అభ్యర్చ్య పూర్వవిభవాదధికైః ప్రదిష్టైః
నాకాధిపానివ నవోపహృతాన్నరేంద్రాన్ |
ధర్మానుపాలననియోగనిరూఢచిత్తాన్
ప్రాస్థాపయత్ ప్రతిదిశం ప్రథమో యదూనాం || 22.243 ||

మణిమకుటసహస్రైర్వాసుదేవస్య భూపాః
పదసవిధనిషణ్ణాం పాదుకామర్చయిత్వా |
ప్రతియయురుపలభైః పారిజాతప్రసూనైః
సురభయితుముపేత్య స్వావరోధాన్ ప్రసాద్యాన్ || 22.244 ||

|| ఇతి శ్రీకవితార్కికసింహస్య సర్వతంత్రస్వతంత్రస్య
శ్రీమద్వేంకటనాథస్య వేదాంతాచార్యస్య కృతిషు
యాదవాభ్యుదయే మహాకావ్యే ద్వావింశః సర్గః ||

కవితార్కికసింహాయ కల్యాణగుణశాలినే |
శ్రీమతే వేంకటేశాయ వేదాంతగురవే నమః ||